

κυνηγοῦν, ἔγινε ἄφαντος κοιν. Οἱ ἀλεποῦδες πάνε ἄφαδες κι ἀφανέρωτες Κύθν. Ὡστε νὰ τὸν δῶ ἐίνητδεν ἀνέφαντος Κύπρ. Ἐνάτε ἄφαντε (ἔγινε ἄφαντος) Τσακων. Ἀτόσον καιρὸν ἄφαντος ἐέντον (ἔγινε) Σάντ. Ἀφαντος νὰ γένη! (ἀρὰ) Ἡπ. Ἀκ'στους κι ἄφαντους νὰ ἔνη! Μακεδ. (Σιάτ.) Ἀφαδη κι ἀφάδαση γυναῖκα (ἐπὶ σεμνῆς γυναικὸς) Κεφαλλ. || Φρ. Ἀφαντους τοῦν ἀφαντάτου (τελείως ἄφαντος) Θεσσ. || Ἀσμ.

Ὅσο νὰ ποῦν ἀφίνω γειά, | σαράντα μίλια πάνε,
ὅσο νὰ ποῦν ὦρα καλή, | ἄφαντοι πάν 'ς τὸ δρόμο
Θράκ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Αἰσχύλ. Ἀγαμ. 655 κέξ. (ἐκδ. Dindorf) «αἱ δὲ [νῆες] κεροτυπούμεναι βία... ὥχοντο ἄφαντοι». Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄρατος 1. β) Οὐς. τ' ἄφαντα τῆς γῆς, τὰ καταχθόνια καὶ συνεκδ. ὁ Ἄδης Ἡπ. Πελοπ. (Γύθ. Δημητσάν.) κ.ἀ.: Μπά, ποῦ νὰ πάη 'ς τ' ἄφαδα! (ἀρὰ) Γύθ. 2) Ἐκεῖνος ποῦ εἶθε νὰ ἐξαφανισθῇ Ἡπ. Μακεδ. (Βογατσ. Ζουπάν.) κ.ἀ.: Μουρὲ ἄφαντου, τί χαλεύς ἰδῶ; Ἡπ. Τί σκούξ' τ' ἀνήφαντου; Ζουπάν. Ἀς μὴ ἦταν νὰ φαίν'ταν τ' ἀνήφαντου! (ἐπὶ τέκνου ἀτακτοῦντος) αὐτόθ. Τί σ' εἶπα, μουρὲ ἀνάφαντου; Βογατσ. Συνών. ἀφανισμένοις (ἰδ. ἀφανίζω 4). 3) Ὁ μὴ ἔχων καταφανῆ ἀποτελέσματα, ὁ μὴ γινόμενος αἰσθητός, ἐπὶ δαπάνης Θήρ. (Οἶα) Κάμπ. Ρόδ. (Κάστελλ.): Ἀφαντα ἔξοδα Κάστελλ. || Παροιμ. Μὲ τ' ἄφαδα περνοῦ τ' οἱ σιούλλοι (ὅταν τὰ ἔξοδα δὲν φαίνονται, δὲν διακρίνεται ὁ πλούσιος ἀπὸ τὸν πτωχόν) Οἶα. 4) Μικρός, ἀσήμαντος, ἀνάξιος προσοχῆς Ἡπ. Θήρ. Ρόδ. κ.ἀ. — ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,31: Ποίημ.

Ἀπὸ μικρὸ κι ἀπ' ἄφαντο πουλλάκι, σταυραστὲ μου,
παίρνεις κορμὶ μὲ τὸν καιρὸ καὶ δύναμι κι ἀγέρα
ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἀν. β) Ἀγενής, εὐτελής Κάμπ. γ) Δυστυχής, ἀθλῖος, ἐλεεινός, ἐν συνεκφορᾷ μετὰ τοῦ συνων. ἐπιθ. μαῦρος πρὸς ἐπίτασιν τῆς σημ. Πελοπ. (Γορτυν.): Νὰ σὲ ἰδῶ καὶ νὰ σὲ λυπηθῶ, κουρούνα, χήρα, μαύρη κι ἄφαντη. Συνών. ἄραχος 4. 5) Ἀπερίσκεπτος, ἀνόητος, μωρός Κρήτ.: Ἀφαδος ἄθρωπος. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Α 968 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) «μετάστρεψε τὸ λογισμό, τὸ νοῦ σου μὴν παιδεύγης | καὶ τέτοια πράματ' ἄφαντα κι ἄμοιαστα μὴ γυρεύγης». β) Ἀπρόσεκτος, ἄτακτος Κέρκ.: Εἶναι ἀνάφαντος 'ς τὸ φαεῖ. 6) Ὁ παραλόγως δαπανῶν, σπάταλος Θήρ.: Πολὺν ἄφαδος εἶσαι. Ἀφαδη γυναῖκα.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. τ' Ἀφάντου Ρόδ.

ἀφαντώνω ἀμάρτ. Μέσ. ἀναφαντώνομαι Μποέμ Ντόπ. ζωγραφ. 59 ἀναφαντώνομι Στερελλ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἀφαντιῶ.

Μέσ. γίνομαι ἄφαντος, ἐξαφανίζομαι ἐνθ' ἀν.: Ἀναφαντώ'κι ἀπ' τοῦν κόσμον Στερελλ. Ἀπὸ κῆπο σὲ κῆπο, ἀπὸ καλαμεῖς σὲ καλαμεῖς φεύγουν, τρυπῶνουν, ἀναφαντώνονται οἱ... λαθρέμποροι Μποέμ ἐνθ' ἀν.

ἀφάρα ἦ, Μακεδ. (Καταφύγ.)

Πιθανῶς σχετίζεται πρὸς τὸ ἀρχ. ἐπαρά.

Μόνον εἰς τὴν φρ. ἀφάρα κι κατάρα, ὅ,τι θέλει ἄς γίνη. Πβ. ἀρχ. «ἐπάρα κατάρα». Ἰδ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,410.

ἀφάρδευτος ἐπίθ. Λεξ. Ἐλευθεροῦδ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ - καὶ τοῦ ἐπιθ. *φαρδευτός < φαρδεύω.

Ὁ μὴ πλατυνθεῖς, ἀδιάνοικτος.

ἀφαρεῖ ἐπίρρ. Κάμπ. ἀαφαρεῖ Κάμπ. ἀφαέρεῖ Κάμπ.

Τὸ παλαιὸν ἐπίρρ. ἀφαρεῖ. Ἰδ. Μ. Ἐτυμολ. 175,14 «οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Ἐφέσιοι ἀφαρεῖ λέγουσι τὸ ταχέως καὶ ἀσκόπως ποιεῖν τι ἢ φθέγγεσθαι».

Ματαίως, ἀνωφελῶς: Ἀφαρεῖ τὰ λέεις τὰ λόγια σου. Συνών. ἀφαρινά.

ἀφαρινά ἐπίρρ. Κάμπ. ἀαφαρινά Κάμπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀφαρινός.

Ἀφαρεῖ, ὁ ἰδ.: Ἀφαρινά μιλάς, γιατί κάενας ἐν σ' ἀκούει. || Ἀσμ.

Μὴν πολεμᾷς ἀφαρινά, τοῦ κάκου καὶ τ' ἀνέμου.

ἀφαρινός ἐπίθ. Κάμπ. ἀαφαρινός Κάμπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀφαρεῖ καὶ τῆς καταλ. -ινός.

Μάταιος, ἀνωφελής: Ἀφαρινός κόσμος.

ἀφαρμάκευτος ἐπίθ. πολλαχ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀφαρμάκευτος = ἄνευ φαρμάκου.

1) Ὁ μὴ δηλητηριασθεῖς Λεξ. Περίδ. Βυζ. 2) Ὁ μὴ δοκιμάσας λύπας, ὁ μὴ πικρανθεῖς σφόδρα πολλαχ.: Τὰ παιδιὰ δὲν ἀφίνουν κανένα ἀφαρμάκευτο πολλαχ. || Ποίημ.

Ἀφαρμάκευτο, ἄχ, δὲν εἶναι πανηγύρι ἐδῶ ἢ ζωή!

ΠΒλαστοῦ Ἀργῶ 301.

Συνών. ἀφαρμάκωτος.

ἀφαρμάκωτος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ - καὶ τοῦ ἐπιθ. *φαρμακωτός < φαρμακώνω.

1) Ἀφαρμάκευτος 1, ὁ ἰδ., πολλαχ. 2) Ἀφαρμάκευτος 2, ὁ ἰδ., πολλαχ.

ἄφαρος ἐπίθ. Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν.)

Ἴσως ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιρρ. ἄφαρ.

1) Εὐάρπαστος, ὀξύθυμος. 2) Ἀτακτος, ἐπὶ παίδων.

ἀφαρπάζω ἀμάρτ. ἀπαρπάζω Κάμπ. Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀπορπάζω Κάμπ. ἠερπάζω Κύπρ. Μέσ. ἀφαρπάζομαι κοιν. ἀφαρπάζομαι πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. ἀπαρπάζομαι Νίσυρ. ἠερπάζομαι Εὐβ. κ.ἀ. ἠαπαράζομι Σαμοθρ. ἠαρπάχκομαι Πόντ. (Κερασ.) ἠερπάχκομαι Πόντ. (Κερασ.) ἠορπάζομαι Κάλυμν.

Τὸ ἀρχ. ἀφαρπάζω = ἀρπάζω, ἀποσπῶ. Ἀόρ. ἐπέρπαξα καὶ ἐν Ἐρωτοπ. 34 (ἐκδ. Hesselting-Pernot) «καὶ τίς μοῦ τὸ ἐπέρπαξε τὸ ὠραῖόν μου τὸ πουλλάκι»;

Α) Ἐνεργ. 1) Λαμβάνω ταχέως ἢ αἰφνιδίως, ἐξαρπάζω Κάμπ. Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ἐπέρπαξεν ἀτον ἀσ' σὸ δέρ' (τὸν ἄρπαξεν ἀπὸ τὸ χέρι) Τραπ. Ἐπέρπαξέ με ἕναν πόνος ἀσ' σὰ μέσ' ἀπὸς Τραπ. Χαλδ. || Ἀσμ.

Ἀτεῖν' τὸ νὸν ἐπέρπαξαν κ' ἔχουνε καὶ πάγον Τραπ.

Τὸν ἐπέρπαξαν οἱ θκύλλ' Ἐβραῖοι

ἀσ' σ' ἀκρόντικα κι ἀσ' σὴν καρδίαν

Χαλδ.

Τὸ σταμνὶν ἐπέρπαξεν, τὴν νύφην ἐπέπλωσεν (ἄπλωσε, ἔδωσε) Κερασ.

Μαύρ' ὄρησιν τὸν ἐτρώσιν κι ἄσπρα τὸν ἀπορποῦσα Κάμπ. Συνών. ἀρπάζω Α 1. 2) Ἀνευλαβῶς διακόπτω τινὰ ὁμιλοῦντα, θρασέως φέρομαι πρὸς τινὰ Πόντ. (Ἀργυρόπ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ὅνταν θὰ καλατζεύω, πάντα ἀπαρπάξ' με (καλατζεύω = ὁμιλῶ) Χαλδ. Ντ' ἀπαρπάεις με; Ἀργυρόπ. Συνών. ἀναρπάζω 2, ἀρπάζω Β 1. 3) Περικαίω, ἐπιδρῶ καυστικῶς Κύπρ.: Ἀσμ.

Κρατεῖ δεντρὸν μονόρριζον ποὺ τὸ δεξὶν του δέριν, νὰ κάμνη δ-θιὸν τοῦ μαύρου του μὲν τὸν ἠερπάξ' ὁ ἥλιος. (δ-σιὸν = σκιάν). Συνών. ἀδράχων Α 2, ἀρπάζω Α 2.

Β) Μέσ. 1) Τρομάζω, ἐκπλήττομαι Νίσυρ.: Ἀπαρπάχτηκα μὲ τοῖς φωνές σου Νίσυρ. Συνών. ξαφνίζομαι (ἰδ. ξαφνίζω), ξυπάζομαι (ἰδ. ξυπάζω). 2)

Εἶμαι εὐέξαπτος, ὀργίζομαι ἐκ μικρᾶς ἀφορμῆς, παραφέρομαι σύνηθ. : Ἀφαρπάζεται μὲ τὸ πρῶτο-μὲ τὸ τίποτε κττ. πολλαχ. Ὑπαρπάξῃς τῶν δὲν ξέρεις τί λείπεις Εὐβ. Ἀφαρπάξουντι αὐτεῖν, τὸ ῥ' τοῦ σὸς τ'ς Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀφαρπάστ'να τοαὶ μάλωκα Σκῦρ. Μὴ ὀρπάξῃς Κάλυμν. Συνών. ἀρπάξω Β 4. 3) Διαπληκτίζομαι, συμπλέκομαι Πόντ. (Κερασ.) Συνών. ἀρπάξω Α 1 β.

ἀφαρπάξιμο τό, ἀμάρτ. ὑπερπάξιμον Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφαρπάξω.

Ἀφάρπασμα 3, ὁ ἰδ.

ἀφάρπασμα τό, ἀμάρτ. ἀπάρπαγμαν Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφαρπάξω.

1) Τὸ νὰ πιάσῃ τις κατὶ ταχέως ἢ αἰφνιδίως, αἰφνιδία προσβολή Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) : Τοῦ πόνου τ' ἀπάρπαγμαν Τραπ. 2) Αἰφνιδιασμός, ἔκπληξις Πόντ. (Τραπ.) : Τραπὸν ἀπάρπαγμαν ἔτον ἀτο! ἐύπασμα. 3) Διαπληκτισμός, συμπλοκή Πόντ. (Κερασ.) Συνών. ἀφαρπάξιμο.

ἀφάρσωτος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φάρσωτος < φαρσώνω.

Ὁ μὴ ἐφωδιασμένος μὲ σανίδας εἰς τὸ ἐσωτερικόν του, ἐπὶ πλοίου : Καῖκι ἀφάρσωτο.

ἀφασκέλωτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀφασκέλουτους πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φασκέλωτος < φασκελώνω.

Ὁ μὴ ὑβρισθεὶς διὰ φασκέλου : Δὲν ἀφίνει κανένα ἀφασκέλωτο.

ἀφάσκιωτα ἐπίρρ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀφάσκιωτος.

Χωρὶς περιτύλιξιν μὲ φασκίαν, μὲ σπάργανον.

ἀφάσκιωτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀφάσκιουτους βόρ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φασκίωτος < φασκίώνω.

1) Ὁ μὴ περιτυλιχθεὶς μὲ φασκίαν, σπάργανον, ἐπὶ βρεφῶν ἐνθ' ἄν. : Παιδὶ-μωρὸ ἀφάσκιωτο σύνηθ. Συνών. ἀτύλιχτος 1 γ. 2) Ὁ μὴ περιτυλιχθεὶς δι' ἐπιδέσμου πρὸς ἀκίνησιαν πολλαχ. : Μόλις σήμερα ὁ γιαιτρός τ' ἄφησε τὸ πόδι ἀφάσκιωτο Λεξ. Δημητρ.

ἄφεγγα ἐπίρρ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. φέγγος ἢ ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄφεγγος.

Πρὶν ἐξημερώσῃ. Συνών. ἀμέρωτα (Ι), ἀξημέρωτα, ἄφεχτα.

ἀφεγγάργιστος ἐπίθ. Ρόδ. ἀφεγγάργιστος Ρόδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φεγγαργιστός < φεγγαργιάζω ἀμάρτ.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου τὸ κλάδευμα δὲν ἤρχισε καθ' ὃν χρόνον ὑπῆρχε φεγγάρι : Ἀμπέλι ἀφεγγάργιστο.

ἀφεγγαρος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. φεγγάρι.

Ὁ μὴ φωτιζόμενος ὑπὸ τῆς σελήνης, ἀσέληνος πολλαχ. : Ἀφεγγαρη βραδεῖα Πελοπν. (Λακων.) Οὐρανὸς ἀφεγγαρος ΧΧρηστοβασ. Διηγ. στάνης 137 || Ποιήμ.

Σάβανο πέφτει μαῦρο ῥ' τοῖς ἐλαῖς | τὸ ἀφεγγαρο σκοτάδι ΑΠάλλη Ταμπουρ. καὶ Κόπαν. 67.

Σκοτάδι ἀφεγγαρο, ἄναστρο μὲ ζώνει

ΚΠΑλυμ. Βωμ. 102.

ῥ' τὸ γρέγο ποῦ τ' ἀφεγγαρο δροσιζει μεσονύχτι

ΑΓιαλούρ. ἐν Ἀνθολογ. Η' Αποστολίδ. 53.

ἄφεγγος ἐπίθ. πολλαχ. ἄφεγγος Ἡπ. (Δρόβιαν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀφεγγής.

1) Ὁ μὴ φωτιζόμενος, σκοτεινὸς πολλαχ. : Ἀσμ.

ῥ' τὰ σκοτεινὰ τὴν χτένιζε, ῥ' τ' ἀφεγγα τὴν λούζει

Κέρκ. — Ποιήμ.

Θὰ μύριζαν τόσο γλυκὰ τ' ἄνθη τοῦ κήπου; ἢ μήπως

ἄφεγγος θὰ ἔταν ὁ οὐρανὸς καὶ ἀμύριστος ὁ κήπος;

ΙΠολέμ. Παλ. βιολ. 132. β) Ὁ μὴ φωτιζόμενος ὑπὸ

τῆς σελήνης Ἡπ. (Δρόβιαν.) 2) Ὁ μὴ λάμπων, ὁ ἐστε-

ρημένος λάμπει ΓΞενοπ. Κατήφ. 417 : Τὰ μάτια του βαθουλλωμένα καὶ ἄφεγγα εἶχαν ἀποκάτω κατὶ μεγάλα μανράδια.

ἄφεδος ἐπίθ. ἄφεδος Σῦρ. ἄφεδος Θήρ. Κρήτ.

(Σφακ.) Ρόδ. κ.ά. ἄφεος Κάρπ. ἄφιδος Θήρ. ἄφετος Ρόδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ Ἰταλ. οὐσ. *federe*.

1) Ὁ μὴ ἐμπιστευόμενος εἰς ἄλλον, ἄπιστος Κάρπ.

2) Ἀσπλαγχνος, ἄπρονος Θήρ. Κρήτ. (Σφακ.) Ρόδ.

Σῦρ. κ.ά. : Ἐφυγε καὶ μ' ἄφησε μοναχὴ ὁ ἄφεδος Σφακ. Νὰ χαθῇς ἄφεδε! Σῦρ. Ἐ, τὸν ἄφετο! Ρόδ. 3) Πολύς, ὑπερβολικὸς Θήρ. : Ἦφας ξύλο ἄφιδο. Συνών. ἀλύπητος 3.

ἀφεδρῶνας ὁ, Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Ρόδ. Σύμ. κ.ά.

— Λεξ. Πρω. ἀφιδρῶνας Σάμ. ἀφεντρῶνας Ρόδ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀφεδρῶν. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Τὸ ἄκρον τοῦ ἀπενθυσμένου ἐντέρου, πρωκτὸς ἐνθ' ἄν. : Φρ. Θὰ πάρης ποῦ τὸν ἀφεντρῶνα (δὲν θὰ πάρης τίποτε) Ρόδ.

ἄφελα ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄφελος. Ἡ λ. καὶ ἐν Χρον. Γαλαξειδίου 216 (ἐκδ. ΚΣάθα).

Ἀνωφελῶς, ἀσκόπως, ματαιῶς πολλαχ. : Πῆγαν ὅλα ἄφελα Λεξ. Βλαστ. 509 || Ποιήμ.

Μ' ἄφελα τώρα ῥ' τὰ τυφλὰ ψαχουλεύω

ΠΒλαστοῦ Ἀργῶ 185. Συνών. ἀδιδρόρετα 1, ἀδιδρόρευτα 1, ἀνώφελα, ἀνωφέλεια, ἀνωφέλευτα, ἀνωφέλητα.

ἀφέλεια ἡ, σύνηθ. ἀφέλεια Πάρ. (Λεῦκ. κ.ά.) ὁ-

φέλεια Πελοπν. (Μεσσ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀφέλεια. Ὁ τύπ. ἀφέλεια ὀφείλεται πιθανῶς εἰς ἐπίδρασιν τοῦ οὐσ. ὠφέλεια.

1) Ἀβίαστος ἐνέργεια, ἀπλότης, φυσικότης λόγ. σύνηθ. : Αὐτὸ τὸ κορίτσι ἔχει μεγάλη ἀφέλεια. Παίζει μὲ ἀφέλεια.

β) Ἀπλοϊκότης, εὐήθεια λόγ. σύνηθ. : Αὐτὸ ποῦ ἔκαμες ἦταν ἀφέλεια. Μὴν λές ἀφέλεις. Συνών. βλακεία, κουταμάρα.

2) Εἶδος κομμώσεως τῆς κεφαλῆς καθ' ἣν αἱ τρίχες τοῦ προσθίου μέρους πίπτουν οἷον ἀφελῶς ἐπὶ τοῦ μετώπου σύνηθ. : Ἀφίνει-ἔχει ἀφέλεις.

Οἱ ἀφέλεις δὲν τῆς πάνε σύνηθ. 3) Τὸ ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐριφίου ἀραιὸν μαλλίον Πελοπν. (Μεσσ.)

ἀφελής ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀφελής.

1) Ἀπλοῦς, λιτός, φυσικὸς : Μ' ἀρέσει πολὺ, γιὰτ' εἶναι ἀφελής. 2) Ἀπλοϊκός, εὐήθης : Εἴσαι πολὺ ἀφελής νὰ τὸν πιστεύης. Συνών. βλακας, κουτός, χαζός.

